

LDD-programma Vlaamse verkiezingen
zaterdag 21 maart 2009
Thermae Palace Hotel Oostende

Vlaanderen leeft

Het is de taak van de overheid om de duurzame invulling van de ruimtelijke ordening te bewaken, en dit zowel in functie van de huidige als voor de toekomstige generaties. Ruimtelijke Ordening dient inzake de diverse sectorale ruimteaanpakken een integrerende en coördinerende (scheidingsrechtelijke)rol te vervullen, waarbij de diverse maatschappelijke behoeften telkenmale gelijktijdig tegen elkaar dienen te worden afgewogen. Daartoe creëren we een éénduidig kader, waarbinnen iedere sector, op basis van objectieve gegevens, de eigen ruimtebehoefte kan aangeven. We waken erover dat het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening niet wordt misbruikt voor het bereiken van specifieke (sector)doelstellingen zoals bijvoorbeeld het bewerkstelligen van bijkomende sociale (lees: gesubsidieerde) woningen e.d. Daartoe worden binnen de vergunningsprocedures alle bindende sectorale adviezen, uitgaande van andere beleidsdomeinen, afgeschaft. Ruimtelijke ordening beperkt zich dan ook uitsluitend tot datgene wat ruimtelijk bepalend en dus ruimtelijk relevant is.

Ruimtelijke Ordening dient méér rechtszekerheid en transparantie te bieden. Daartoe vereenvoudigen we drastisch de decreetgeving, zodat deze meer begrijpbaar en dus transparanter wordt. We bewerkstelligen tevens kortere doorlooptijden inzake het vergunningenbeleid zodat er sneller uitsluitel en dus meer (rechts)zekerheid komt. Bovendien verlenen we aan deze kortere doorlooptijden een voor de overheidsdiensten dwingend karakter. Indien de overheid niet tijdig beslist dient de vergunningsaanvraag te worden aanzien als zijnde goedgekeurd. We maken het vergunningenbeleid tevens transparanter en klantvriendelijker door het uitwerken van een digitaal consulteerbaar opvolgingssysteem voor vergunningsaanvragen dewelke worden behandeld door de diensten van de Vlaamse overheid. Dit moet de aanvrager toelaten om zelf, via diens PC, het verloop van zijn dossier bij de betrokken Vlaamse overheidsdiensten, op te volgen.

Voor aangelegenheden die zowel stedenbouwkundig als qua milieureglementering een vergunning vereisen creëren we een procedure met één enkele geïntegreerde aanvraag. Deze geïntegreerde vergunningsaanvraag dient op termijn tevens betrekking te hebben op de socio-economische vergunning (dewelke momenteel nog een federale bevoegdheid is), waarbij de doorlooptermijnen in afwachting van de integratie gelijktijdig verlopen.

Er is tevens nood aan meer flexibiliteit. We zorgen ervoor dat er geen algemeen geldende regels uitgevaardigd worden op basis van abstracte plannen. Daartoe bewerkstelligen we dat structuurplannen enkel een visie op de ruimtelijke ordening mogen bevatten en geen dwingende regelgeving, zodat van deze visie ten allen tijde gemotiveerd kan worden afgeweken.

Aan gemeenten bieden we bovendien de mogelijkheid tot samenwerking bij de opmaak van plannen inzake ruimtelijke ordening. Zo verdwijnt de verplichting die elke gemeente oplegt om zelf een structuurplan op te maken. Dat kan immers net zo goed in samenwerking met buurgemeenten.

De gemeentelijke autonomie dient tevens op het vlak van de ruimtelijke ordening te worden versterkt. Wij verlenen aan de gemeenten de mogelijkheid om in de toekomst zelf te kunnen beslissen over het al dan niet aansnijden van bijkomende woonuitbreidingsgebieden, en dit zowel door private als door publieke of semi-publieke initiatiefnemers. Daardoor zullen er daadwerkelijk meer bouwgronden op de markt komen. Bovendien wordt de opmaak van de ‘woningbehoefstude’ met het oog op het aansnijden van woonuitbreidingsgebied niet langer verplichtend gesteld en vervangen door een louter ruimtelijke evaluatie.

Ten einde een optimale ruimtelijke ordening te verwezenlijken, bewerkstelligen we een evenwichtige verhouding tussen enerzijds, planbaten en, anderzijds, planschade, in spiegelbeeld. Dit biedt bovendien méér mogelijkheden tot het effectief toepassen van een ‘contractplanologie’, die een flexibele grondruil toelaat. We koppelen de betaling van planbaten, respectievelijk planschade aan de daadwerkelijk gerealiseerde meer- of minwaarde via de weigering of het verkrijgen van de aangevraagde vergunning.

De ‘ruimtebalans’ van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vormen we om tot een digitaal dynamisch monitoringinstrument voor het ruimtebeheer in Vlaanderen. Zo kunnen niet-bebouwde industriegebieden beter in kaart worden gebracht. Door de beschikbare GIS-gegevens (Geografisch Informaticasysteem) digitaal te koppelen kunnen ondernemers, via een eenvoudige zoekfunctie, opzoeken op welke specifieke locaties een specifiek bedrijf in Vlaanderen al dan niet kan worden ingeplant.

Voor wederrechtelijk uitgevoerde werken en stedenbouwkundige bouw misdrijven voeren we een algemeen geldende verjaringstermijn van vijf jaar in, ook wanneer deze gelegen zijn in een zogenaamd ‘ruimtelijk kwetsbaar’ gebied. Als derden hinder ondervinden van een bouwwerk, zullen ze immers geen vijf jaar wachten om klacht in te dienen. De stedenbouwkundige inspectie of het parket dient, bij ernstige hinder, dan ook binnen die redelijke termijn van vijf jaar op te treden. Niet-vergunde, doch verjaarde bouwwerken worden juridisch als vergund aanzien. Inzake stedenbouwkundige inbreuken volstaan de beginselen van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid ruimschoots. Op termijn streven we er dan ook naar om betreffende problematiek uit het strafrecht te lichten.

Inzake de problematiek van de huidige, permanent bewoonde weekendverblijven, gesitueerd in zones waar dit, volgens de geldende stedenbouwkundige voorschriften, niet is toegelaten creëren we decretale basisrechten (inzake ver- en herbouw) naar analogie met de decreten over de zonzvremde woningen. Deze basisrechten moeten ook kunnen gelden voor bestaande gebouwen, vaak met een industriële historiek, die bijkomend kunnen worden benut als ‘woonunits of lofts’.

In afwachting van de introductie van deze basisrechten bewerkstelligen we dat er aan personen die in deze zones weekendverblijven permanent bewonen daadwerkelijk woonrechten worden toegekend. Tevens wordt aan de betrokken bestuurlijke overheden de mogelijkheid geboden om, via het opmaken van Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (RUP’s), gebiedsspecifiek, bovenop deze minimaal verankerde basisrechten, supplementaire ver- of herbouwmogelijkheden te verlenen.

Het is de taak van de overheid om het recht op een behoorlijke huisvesting voor iedere burger na te streven, wat evenwel niet impliceert dat er een gegarandeerd recht op een eigen woning ontstaat. We zorgen ervoor dat de beschikbare overheidsmiddelen om het recht op een behoorlijke huisvesting voor iedere burger na te streven op een veel gelijkmatigere wijze worden ingezet en bijgevolg op een meer billijke wijze worden verdeeld onder alle gezinnen die er – op basis van objectieve criteria – voor in aanmerking komen. De inkomenssituatie wordt daartoe jaar-na-jaar geëvalueerd.

Dit is niet mogelijk bij een definitieve verkoop van ‘sociale’ (lees: gesubsidieerde) kavels en ‘sociale’ koopwoningen aan particulieren onder de marktprijs. Gesubsidieerde koopwoningen en koopkavels geven immers een definitief verworven voordeel aan de koper. Dit voordeel kan hij zelfs op termijn extra verzilveren door de verkoop van zijn pand (dat gedeeltelijk betaald is met belastingsgeld) aan derden, ... en dit uiteraard aan de marktwaarde (terwijl de overheid slechts een fractie van het initieel geïnvesteerde belastingsgeld terugziet). In die optiek stellen we op termijn dan ook een definitief einde aan het realiseren en het onder de marktprijs vermarkten van zogenaamde sociale koopwoningen en sociale kavels door gesubsidieerde en veelal volkomen verzulde sociale huisvestingsmaatschappijen. In afwachting van het in voege treden van een billijk huursubsidiesysteem faciliteren we énkél het bouwen van gesubsidieerde huurwoningen.

Op basis van de specifieke inkomenssituatie zullen we, via huursubsidies, zo nodig, het gezinsinkomen van huurders tijdelijk financieel ondersteunen. Via huursubsidies wordt aldus de afstand overbrugd tussen het huurniveau dat de huurder aankan, en het investeringsniveau dat nodig is om huurwoningen grondig te renoveren of nieuwe huurwoningen op te richten. Momenteel bestaat in Vlaanderen reeds een systeem van huursubsidies maar dat systeem is nog steeds gekoppeld aan een verhuissituatie. De subsidie geldt enkel wanneer de huurder naar een betere woning verhuist. We breiden dit systeem uit tot de zittende huurders die het financieel niet breed hebben en slecht zijn gehuisvest, zonder er nog een verhuisvoorwaarde aan te koppelen. Huursubsidies bieden immers het voordeel dat de overheid de toekenning ervan zeer precies kan afbakenen, met name tot de minst bemiddelde huurders. Het toekennen van huursubsidies wordt logischerwijze gekoppeld aan het introduceren van minimale kwaliteitsnormen, anders dreigt betreffend systeem immers te ontaarden in het subsidiëren van zogenaamde ‘huisjesmelkers’.

Ongeveer 75% van de Vlamingen is eigenaar van een eigen woning, wat uniek is in de wereld. Het ‘eigenaar zijn’ is de beste vorm van ‘sociale zekerheid’ voor de oude dag ... en dient bijgevolg door de overheid maximaal te worden gestimuleerd. Om het particulier woningbezit verder te stimuleren wordt de onroerende voorheffing inzake de eigen woning binnen één enkele legislatuur (5 jaar) afgeschaft.

Eigendomsbeperkingen zijn discriminerend indien zij op buitensporige wijze afbreuk doen aan de rechten van de betrokken eigenaars. Via de introductie van een zelfrealisatierecht dat bij decreet is vastgelegd, zullen we aan eigenaars de mogelijkheid bieden tot ‘zelfrealisatie’ van vergunbare bouw- en verkavelingsprojecten op hun eigendom. Elke vorm van onteigening is een drastische ingreep op het eigendomsrecht en moet uitzonderlijk blijven. We beperken dan ook het gebruik van de onteigeningsprocedures tot noodzakelijk te realiseren overheidsprojecten van algemeen belang - zoals bijvoorbeeld infrastructuurprojecten - die betrekking hebben op noodzakelijkerwijze in te nemen gronden die niet in der minne kunnen worden verworven. Het onteigenen van private eigenaars voor zogenaamde ‘sociale’ (lees ‘gesubsidieerde’) woonprojecten is volstrekt onaanvaardbaar, zeker als het om ‘sociale’ koopkavels en/of ‘sociale’ koopwoningen gaat. We beperken eveneens drastisch het toepassen van het ‘recht van voorkoop’ door de overheid. Indien de overheid een recht van voorkoop geniet, bewerkstelligen we dat de particuliere koper over het recht beschikt om desgevallend een hoger bod uit te brengen.

Om ons leefmilieu maximaal te vrijwaren geldt het basisprincipe dat de vervuiler betaalt. Nulvervuiling is evenwel onmogelijk. Zo weinig mogelijk vervuilen is daarentegen wél mogelijk. De Vlaamse overheid dient hierover te informeren, te sensibiliseren en zo nodig te sanctioneren. Om over permanent geactualiseerde informatie te kunnen beschikken inzake de Best Beschikbare Technieken (BBT) en ook daadwerkelijk stimulerend te kunnen optreden, bouwen we een publieke database uit welke performant en praktijkgericht is én ten dienste staat van de bevolking en de bedrijven. We bieden daarbij bedrijven de mogelijkheid om via evenwaardige technieken en middelen de gekwantificeerde milieudoelstellingen te halen. Vandaar dat we zorgen voor de nodige rechtszekerheid en het fiscaal stimuleren van milieuvriendelijke productiealternatieven.

Het zorgen voor een goede en toepasbare milieuregelgeving, is een kernopdracht van de overheid. Dit vereist een heldere en eenduidige regelgeving die door de verschillende doelgroepen ook daadwerkelijk wordt nageleefd. De geldende decreet- en regelgeving is té ingewikkeld waardoor de mensen, de bedrijven en vaak ook overheidsdiensten zelf niet meer weten wat nu eigenlijk mag en niet mag. Deze onzekerheid leidt ertoe dat er weinig of niets ten gronde verandert. We zorgen er daarom voor dat de decreetgeving, in het bijzonder de VLAREM-reglementering, dringend drastisch wordt vereenvoudigd. We geven daarbij een grotere verantwoordelijkheid aan de gemeenten. We introduceren de geïntegreerde vergunning voor welbepaalde categorieën van activiteiten en inrichtingen die momenteel zowel een milieu- als stedenbouwkundige vergunning vereisen.

We bewerkstelligen dat nieuwe milieunormen eerst qua technische haalbaarheid worden getoetst. Pas wanneer die toets positief is, worden ze ingevoerd. Enkel wanneer er een brede maatschappelijke consensus is of er een duidelijk toegevoegde waarde is op het vlak van voedselveiligheid, verkeersveiligheid of volksgezondheid, of voor het opbouwen van een technologische voorsprong die leidt tot een hogere efficiëntie voor het leefmilieu, gaan we desgevallend bij de omzetting van de Europese richtlijnen verder en/of vlugger dan wat in deze verplicht is. Dit alles realiseren we steeds zonder nodeloze administratieve belasting en rekening houdend met de concurrentiekracht van onze ondernemingen.

We maken de vastgestelde normen inzake lucht-, water- en bodemkwaliteit effectief afdwingbaar, zonder deze normen scherper te willen stellen dan waartoe we Europees verplicht zijn. We realiseren deze normen op een wijze die zo marktconform mogelijk is, mits eventuele correcties vanwege de overheid via fiscale stimuli en zo nodig heffingen. Er wordt zo weinig mogelijk gebruik gemaakt van ‘command and control’-reglementeringen.

We streven een evenwicht na tussen de economische groei en de ecologische ontwikkeling. Dit vormt voor ons het uitgangspunt van een efficiënt en economisch verantwoord milieubeleid. Economische ontwikkeling zonder zorg voor het milieu stoot immers op haar eigen grenzen. We beperken hierbij de rol van de overheid tot het bepalen van de doelstellingen en het scheppen van een aangepaste omgeving die erop gericht is het marktmechanisme zo maximaal mogelijk haar werk te laten doen, eventuele verstoring ervan weg te werken en stimulansen te geven om de maatschappij in een milieubewuste richting te laten evolueren. Uitgangspunt daarbij is dat milieugoederen een economische waarde hebben, die ook stijgt naarmate ze schaarser worden. Marktgerichte instrumenten worden daartoe bijgevolg maximaal ingezet.

Inzake natuurbehoud eerbiedigen we het gebruiks- en eigendomsrecht van burgers en ondernemingen maximaal. Wanneer beleidsdaden van de Vlaamse overheid aanleiding geven tot een aantoonbare waardevermindering van gronden, verlenen we de eigenaar het recht om de overheid te dwingen hetzij tot aankoop van deze gronden aan de oorspronkelijke schattingswaarde, hetzij tot het compenseren van het waardeverschil. We brengen een constructieve dialoog tot stand tussen alle actoren en zorgen voor duidelijke afspraken in verband met de toegankelijkheid en de recreatiemogelijkheden in het buitengebied. We zorgen onder meer voor de aanleg van meer daadwerkelijk te gebruiken stads- en speelbossen.

De weidelijke jacht moet zelf meer verantwoordelijkheid kunnen nemen en door de overheid minder betutteld en gestigmatiseerd worden. De weidelijke jager is voor ons een belangrijke partner inzake natuurbehoud en –beheer. Daartoe worden er met de georganiseerde weidelijke jacht kaderovereenkomsten afgesloten, waaraan ze zelf uitvoering mogen geven.

De sportvissers moeten meer ruimte krijgen om hun sport te beoefenen. We voorzien bij decreet uitzonderingsmaatregelen om onder meer de zonevreemde visputten versneld te regulariseren.

We zorgen ervoor dat de drinkwatermaatschappijen een geïntegreerde factuur maken waarin de vergoeding voor de waterzuivering is opgenomen. Zo maken we de vergoeding voor de waterzuivering van rioolozende bedrijven fiscaal aftrekbaar en realiseert Vlaanderen een belangrijke BTW-besparing. We zoeken naar mechanismen om de gemeenten via alternatieve financiering bijkomend te ondersteunen met het oog op de verhoging van de aansluitingsgraad van de gemeentelijke rioleringen op de waterzuiveringstations. We geven voorrang aan de investeringen met de grootste positieve impact op de zuiveringsgraad.

De kosten voor de aankoop, het beheer en het onderhoud van IBA’s (Individuele Behandeling van Afvalwater), in zones waar nooit riolering zal komen, mogen, rekening houdend met het gelijkheidsbeginsel, niet uitsluitend door de individuele burger worden gedragen.

Voor de verdere realisatie van het Kyoto-protocol werken we doelgroepgericht. Elke doelgroep moet om een reductie te halen beroep kunnen doen op het meest gepaste instrumentarium. Uitgangspunt hierbij is het halen van de grootste reductie met de minste inspanning. De inspanningen moeten m.a.w. d  ar gebeuren waar de economische en maatschappelijke kostprijs het laagst is. In dit kader streven we ernaar dat er inzake de verdeling van de te leveren inspanningen duidelijke afspraken worden gemaakt tussen de gewesten op basis van het principe dat de vervuiler betaalt.

We streven meer openheid en overleg na inzake de aanduiding van vogel- en habitatgebieden. We streven er tevens naar om de Europese regelgeving in die zin te herbekijken. Zonder te raken aan de waardevolle stukken natuur in Vlaanderen en Europa, trachten we te vermijden dat de vogel- en habitatrictlijn wordt misbruikt om bijvoorbeeld duurzame vervoersprojecten te blokkeren.

Bodemsanering biedt nieuwe kansen voor woon- of bedrijfsprojecten. We bewerkstelligen dat er m  er vervuilde terreinen (brownfields) worden schoongemaakt in functie van hun nabestemming en op voorwaarde dat ze geen gevaar meer opleveren voor de volksgezondheid. Daarbij werkt de overheid op een soepele manier samen met de particuliere sector (PPS).